

Minden

Időpont: Húsvét utáni 3. vasárnap – 1954. május 9.

Alapige: 1 Thessz 5,16-24

„Mindenkor örüljétek. Szüntelen imádkozzatok. Mindenben hálákat adjatok; mert ez az Isten akarata a Krisztus Jézus által ti hozzátok. A Lelket meg ne oltjátok. A prófétálást meg ne vessétek. Mindent megpróbáljatok; a mi jó, azt megtartsátok! Mindentől, a mi gonosznak látszik, őrizkedjétek! Maga pedig a békességnek Istene szenteljen meg titeket mindenestől; és a ti egész valótok, mind lelketek, mind testetek feddhetetlenül őriztessék meg a mi Urunk Jézus Krisztus eljövételére. Hű az, a ki elhívott titeket, és ő meg is cselekszi azt.”

Mi, emberek szeretünk nagy szavakat használni. Az egyre sokszor mondjuk: pár, a párra: sok, a sokra pedig: minden. Nem lehet azután csodálkozni, hogy nincs is elég hite a szavunknak. Mindig leütnek belőle, hogy az elhíhető magot megtalálják. És igazuk is van.

Nem így a Biblia. Isten ígéje semmit sem túloz el. Amit mond, pontosan fedi a mondanivalót. Sem hozzáadni nem kell semmit, sem leütni belőle. Ha a Biblia valamire azt mondja: minden, akkor ez nem a „sok” költői túlzása, hanem valóban kivétel nélkül minden. Így hallgassuk a mai ígét, melynek állandóan visszatérő szava ez: minden!

1. *„Mindenkor örüljétek.”* Ezzel kezdődik a szentlecke. Az előbbieken alapján ez nem azt jelenti, hogy adjunk több helyet az örömmel az életünkben, használjunk fel minden kínálkozó alkalmat arra, hogy mosolyogjunk, hanem azt jelenti, hogy tényleg mindenkor örüljünk, életünk minden helyzetében tudjunk derűsek lenni, örömtől ragyogni s örömet sugározni. Hát lehetséges ez?

Jézus lehetségesnek tartotta. Búcsúbeszédében ezt mondta tanítványainak: *„...senki el nem veszi tőletek a ti örömeteket.”* (Jn 16,22) A tanítványok pedig megmutatták, hogy ez így is van. Mikor a főpapi tanács előtt megverték őket, mert a Jézus nevében szóltak, ők *„örömmel menének el a tanács elől, hogy méltókká tétettek arra, hogy az ő nevéért gyalázzal illettessenek”* (ApCsel 5,40–41). Persze ez nem jelenti azt, hogy a hívő ember nem ismeri a bűnbánat könnyeit s a részvevő szeretet fájdalmát – csak a hívő ember ismeri igazán mind a kettőt –, de jelenti azt, hogy a keresztyén ember alapbeállítottsága az öröm, s ennek forrásai oly mélyen vannak, ahová nem bír lehatolni e világ örömrabló tevékenysége.

A keresztyén ember egyik ilyen örömforrása a gyermeki lelkület. Nézd meg a gyermeket, mi mindennek tud örülni! Egy darab madzag, egy eldobott indigó, egy üres cénaorsó, egy színes rongy, egy fényes gomb. Másnak szemét, neki kincs. Isten népének ez a gyermeki lelkülete sok mindennek tud örülni, ami mellett érzéketlenül megy el e világ.

Egy másik örömforrásunk az Isten ajándékozó szeretete. Számunkra semmi sem természetes, minden Isten ajándéka: a kenyér az asztalunkon, a napsugár, mely melegít, a frissesség, mellyel ébredünk reggelként, a munka, mit végezhetünk, a kegyelmi idő, mely tart. Ezért élhetünk az ajándékot nyert ember felfokozott életörömeivel.

Örömünk legmélyebb forrása azonban a kegyelem. Az a kegyelem, mellyel egykor a Golgotán Isten Fia értünk vérezett, s az a kegyelem, mely naponként hordoz, s naponként minden bűnünket kegyesen megbocsátja.

Ha nálad nem így van, nem azért örömtelen az életed, mert a körülötted való világ nem szerez elég örömet neked, hanem azért, mert baj van a szíveddel. Elvesztetted a gyermeki lelkületet, nem becsülöd meg Isten ajándékait, s a tekinteted elfordult Krisztustól. Fordulj hát vissza az örömforrásokhoz, s meglátod, hogy ma is lehet mindenkor örülni!

2. *Mindenkor imádkozzatok!* Vagy ahogyan az ige mondja: *„Szüntelen imádkozzatok.”* Ez a szentlecke második tanítása.

Hát lehetséges ez? Ki fog akkor dolgozni és mikor, ha szüntelenül imádkozni kell? Nem változtatja-e ez a kíváncsi az egész világot kolostorcellává, melyben szőrcsuhás barátok vég nélküli zsolozsmákat zengenek s hosszú litániákat mondogatnak, s közben elvárják, hogy mások

verítékezzenek értük, és tartsák el őket? Akiben ilyen gondolatok támadnak, az nem tudja, hogy mi az imádság. Az imádság nem bizonyos, Isten felé címzett mondatok elmondása, hanem Istennel való együttlét. Ebben az együttlétben hol Isten mond nekem valamit, hol én az Istennek. Hol Isten bírál meg bennem és nálam valamit, dorgál vagy dicsér, hol én viszem elébe a nehézségeimet, avagy hálámat. Hol én beszélek neki terveimről szégyenkezés nélkül, hol ő tárja fel előttem az ő csodálatos terveit. Az imádkozás tehát nem valami, az életből kiragadott különálló cselekmény, hanem együttélés Istennel. Jelenlétében és vele örülök, szomorkodom, dolgozom és pihenek, igét olvasok és levelet írok, szóval élem az életet. Ezért hasonlítja Luther az imádkozást az érveréshez, mely akkor is működik, mikor az ember alszik. Szüntelenül működik. Ha megáll, bekövetkezik a halál.

Nincsenek-e a te életedben ilyen pulzuskihagyások? Nincsenek-e Istentől függetlenített életszakaszaid? Isten jelenlétének tudatában éled-e életedet? Vele beszélsz-e meg mindent? Ne felejtse el, hogy az imádkozás olyan, mint az emberi testben az érverés! Minden kihagyás halálos veszedelemmel jár.

3. „*Mindenben hálákat adjatok...*” Ez a szentlecke harmadik tanítása. Ez megint nem azt jelenti, hogy imádságos életünkben több legyen a hálaadás, vagy hogy ne feledkezzünk el Isten jótéteményeiről, hanem azt kívánja, hogy ne legyen olyan élethelyzet számunkra, amelyet ne tudnánk megköszönni Istennek. Hát lehetséges ez? Az ige azt mondja, hogy ez Isten akarata a Krisztus Jézus által. Isten tehát lehetségesnek tartja, s Krisztus vállalja. Az apostolok élete is példa arra, hogy megvalósítható. Pál és Silás a filippi börtönben veréstől kisebesedett testtel, kalodába szorított lábbal, mikor a fájdalomtól álom sem jön a szemükre, éjfél tájban „*imádkozván énekkel dicsőítették az Istent*” (ApCsel 16,25).

Az igazi keresztyén ember egyszer mindenért hálát fog adni Istennek. Sokszor ez az „egyszer” már itt e földi életben bekövetkezik. Mikor túl vagyunk a nehézségeken, s visszanezve rájuk történelmi távlatban szemléljük, sokszor jövünk rá, hogy így volt jó, s lassan megtelik a szívünk hálával azért, amit egykor nem értettünk s talán ezért is nagyon fájlaltunk. Lehet azonban, hogy leéljük egész földi életünket anélkül, hogy megfejtődnék előttünk a történelem rejtélye, akkor pedig majd onnan túlról, hol színről színre láthatjuk majd a történelmet, s nem úgy, mint itt, a visszaját, fogunk mindent megérteni s mindenért hálát adni. A mindig hálás ember tehát nem csinál mást, mint hogy hitében előlegezi Istennek azt, amit látásában később úgyis megad neki, tudva, hogy reménysége meg nem szégyenül, s a látás majd igazolni fogja a hitet.

Még egy dolog van, amiért a keresztyén ember mindig hálás. A keresztyén ember kegyelmet nyert ember, s mint ilyen, tudja, hogy büntetésnél egyebet nem érdemelne. Minden kegyelem a számára. Ezért nincs semmi igénye, s ezért fogad hálával mindent, amit kap.

Tudsz-e mindenért hálát adni, vagy inkább mindenért panaszkodni szoktál? Nem az életsors dönti el ezt a kérdést, hanem a bűnbánat és a hit. Nálad is.

4. „*Mindent megpróbáljatok (...)! Mindentől, ami gonosznak látszik, őrizkedjetek!*” Ez a szentlecke negyedik tanítása.

Ezt az igét sokan és sokszor félreértették. Elfogadták az ördög igemagyarázatát: Csak magadnak higgy! Légy bizalmatlan mindenki és minden iránt! Ne engedd magad pórázon vezetni! A bűnt is ki kell próbálni! – Pedig ez az ige a Szentlélek minden jelenségének józan megítéléséről beszél. A Szentlélek jelenségeivel kapcsolatban ugyanis mindig fenyeget a leértékelés és a túlértékelés veszélye. A Szentlélek ugyanis sokszor a megszokottól eltérő módon, elragadtatottságban jelentkezik, de mindig embereken keresztül jelentkezik, s így magával hordja annak lehetőségét, hogy az ember nemcsak színezi, hanem át is formálja a Szentlélek üzenetét. Aki most már ennek alapján minden Lélek-megnyilvánulással szemben bizalmatlan, s a józanság és rend nevében édes bortól részegezeknek csúfolja a Szentlélek embereit, az a Lelket oltja, szent tüzeket tapos, s megveti a prófétán keresztül jelentkező isteni akaratot. Mivel valami nem az általa megszokott formában jelentkezik, visszahúzódik tőle, pedig ezzel az éltető Lélektől zárja el magát.

Persze fordítva is lehet. Vannak, akiknek szemében csak az keresztyén, aki elragadtatott állapotban volt már, s ennek gyakorisága méri a hit mélységét. Vak engedelmességet követelnek, mert Isten kizárólagos bizalmasainak tekintik a Lélek ilyen megszállottjait. – Az apostol azt akarja, hogy a gyülekezet tagjai felelős személyiségek legyenek, akiken nem zsarnokoskodik semmiféle diktatúra, hanem önálló döntések alapján élnek keresztyén életüket.

Vedd tudomásul, hogy te sem hivatkozatsz senkire! Életed minden megnyilatkozásáért egyedül kell hordoznod a felelősséget!

5. *Mindenestől szentnek kell lennetek!* Ez a mai ige utolsó tanítása. Egy imádsággal zárul a szentlecke: „*Maga pedig a békességnek Istene szenteljen meg titeket mindenestől; és a ti egész valótok, mind lelketek, mind testetek feddhetetlenül őriztessék meg a mi Urunk Jézus Krisztus eljövetelére. Hű az, a ki elhívott titeket, és ő meg is cselekszi azt.*” Isten azt akarja tehát, hogy a szentség egészen áthasson bennünket, mind testünket, mind lelkünket, mind szellemünket. Ne legyen egyetlen porcikánk sem, ami ne lenne szent! És azt akarja, hogy ne csak ideig-óráig legyünk szentek, hanem mindig, mindvégig, egészen a világ végéig, Jézus Krisztus eljöveteléig. Nyilvánvaló, hogy erre a thessalonikabeliek képtelenek. Mi is képtelenek vagyunk. De a hatalmas, kegyelmes és hű Istennek ez is lehetséges. Ő akarja, parancsolja és ajándékozza ezt a teljes szentséget. Erre is áll: Aki kér, kap.

A mai vasárnap ősegyházi neve: Jubilate! Örüljétek! Igen, örüljétek! Sok okunk van arra, hogy örüljünk. Ámen.